

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Richarda Tomana a soudkyň JUDr. Renáty Zimové a Mgr. Markéty Jiráskové ve věci žalobkyně: **Mgr. J. F.**, nar. xxx, bytem xxx, xxx, zastoupené Mgr. MUDr. Jaroslavem Maršíkem, advokátem se sídlem kanceláře Teplice, nám. Svobody 1, proti žalované: **Centrum estetické medicíny s.r.o.**, se sídlem Praha 1, Krakovská 8, IČO 257 22 433, zastoupené JUDr. Milanem Svobodou, advokátem se sídlem kanceláře Praha 7, Nad Štolou 1302/18, o 93 560 Kč s příslušenstvím, k odvoláním obou účastnic proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 8. září 2016, č.j. 11C 68/2015-93,

t a k t o :

Rozsudek soudu prvního stupně se **z r u š u j e** a věc se **v r a c í** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í

Shora citovaným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni částku 93 560 Kč se specifikovaným úrokem z prodlení, specifikovaný úrok z prodlení z částky 45 000 Kč a na náhradě nákladů řízení 72 288,80 Kč k rukám jejího právního zástupce, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku.

Takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobkyně původně domáhala celkem zaplacení částky 138 560 Kč s tím, že souhlasila, aby jí žalovaná prostřednictvím Kliniky GHC-Praha poskytla stomatologické a stomatochirurgické služby, když za tím účelem žalované poukázala celkem částku 162 500 Kč. Za osazení dvou korunek uhradila dne 22.4.2013 23 000 Kč, za nasazení tří korunek dne 26.4.2013 70 560 Kč, jejich osazení byla nucena reklamovat, reklamace nebyla vyřízena ani do září 2013 a proto vyzvala dne 10.9.2013 žalovanou k vrácení žalované

částky, když jí bylo vráceno pouze 12 430 Kč. Po podání žaloby žalovaná vrátila dalších 45 000 Kč a v tomto rozsahu bylo řízení zastaveno.

Žalovaná se žalobou nesouhlasila s tím, že nedošlo k finálnímu předání korunek, ze strany žalobkyně nešlo o reklamaci, ale dokončovací práce, žalovaná byla k jejich dokončení připravena 29.5.2013, žalobkyně se k ošetření nedostavila. Pro odstoupení od smlouvy nebylo zákonných podmínek.

Soud prvního stupně vyšel jak z nesporných tvrzení účastnic, tak z provedeného dokazování, na jeho skutková zjištění v podrobnostech odvolací soud odkazuje, neboť pro potřeby odvolacího řízení není účelné je opisovat, když s odvolacími námitkami se odvolací soud vypořádá níže.

Pro účely svého rozhodnutí vyšel soud prvního stupně z takového závěru o skutkovém stavu, že na základě sjednané smlouvy o dílo se žalovaná zavázala poskytnout žalobkyni stomatologické služby a za tím účelem jí žalobkyně poukázala částku 162 500 Kč. Dne 22.4.2013 byly žalobkyni nasazeny dvě korunky na vlastní zuby provizorním cementem a na základě faktury bylo za tento výkon uhrazeno 23 000 Kč. Dne 26.4.2013 namísto dojednaných tří korunek na tři implantáty byl žalobkyni nasazen na provizorní cement můstek na dva implantáty a korunka na jeden a téhož dne z tohoto důvodu byla uhrazena částka 70 560 Kč. 6.5.2013 žalobkyně vytkla vady obou výkonů, MUDr. H. s provedením náhrad také nebyl spokojen, jel spolu se žalobkyní do laboratoře a náhrady necementoval napevno. 15.5.2013 laborant uznal potřebu provedení opravy a obě náhrady byly předány laboratoři. MUDr. H. žalobkyni sdělil, že po opravě náhrad bude kontaktována telefonicky. 29.5.2013 v 15,30 se žalobkyně dostavila na ošetření, protetika dosud opravená nebyla, dva implantáty byly pokryty zhojovacím válečkem a žalobkyni bylo přislíbeno, že bude zavolána, až budou náhrady opraveny. Po tomto ošetření již žalobkyně nebyla pozvána na žádné další, telefonicky se dotazovala lékaře po čtrnácti dnech, sdělil jí, že jí zavolá sám, nestalo se tak. V období od června do srpna telefonovala žalobkyně na kliniku přibližně 10x, koncem srpna uváděla velké problémy s tím, že provizorní můstek praskl a má bolesti, ani poté nebyla kontaktována. 10.9.2013 vyzvala žalovanou k vrácení žalované částky, platby za vyhotovení korunek vráceny nebyly.

Soud prvního stupně na takovém skutkovém základě odkázal na ust. § 51 obč. zák., analogicky na jeho úpravu smlouvy o opravě a úpravě věci dle ust. § 652 a násl., na ust. § 642 odst. 2 a § 563 téhož předpisu a ze zjištěného skutkového stavu vzal za prokázané, že k předání díla ve smyslu splnění závazku žalovanou nedošlo, neboť zubní náhrady nebyly žalobkyni do odstoupení od smlouvy trvale připevněny. V měsíci květnu 2013 byla uznána potřeba jejich oprav a byly předány laboratoři s tím, že budou opraveny do týdne až deseti dnů. 29.5.2013 bylo provedeno zajištění dvou implantátů, protetika žalobkyni předána nebyla. 6.5.2013 po vytknutí vad korunek žalobkyně poskytla dostatečnou lhůtu k provedení jejich opravy, dohodnuta byla doba jednoho týdne, MUDr. H. tvrdil, že opravená protetika se vrátila na kliniku asi za deset dnů. K trvalé aplikaci korunek poskytla žalobkyně lhůtu dostatečnou, jejich předání se domáhala v následujících třech měsících, naposledy koncem srpna. V září 2013 bylo z pracovního postupu, kvality dosud provedených prací i přístupu zhotovitele zřejmé, že jeho závazek bude podstatným způsobem porušen nejen pro vytykané vady, ale i proto, že nebyla dodržena přiměřená doba k finálnímu dokončení prací, která by povaze závazku odpovídala. Přípis žalobkyně ze dne 10.9.2013, v němž žádala vrácení částek uhrazených za dvojí protetiku proto soud prvního stupně podle § 35 odst. 2 obč. zák. posoudil jako odstoupení od smlouvy v souladu s ust. § 642 odst. 2 obč. zák. a v jeho důsledku vznikla

žalované povinnost k vrácení částek za dílo zaplacených. S takovými důvody soud prvního stupně žalobě vyhověl se zohledněním dílčího plnění v části týkající se úroku z prodlení a o nákladech řízení rozhodl s odkazem na ust. § 142 odst. 1 o.s.ř.

Včasnými a přípustnými odvoláními napadly rozsudek obě účastnice řízení, žalovaná v celém jeho rozsahu a žalobkyně ve výroku nákladovém.

Žalovaná rozsudku vytkla nesprávná skutková zjištění i nesprávné právní posouzení věci, když v základu, tedy v závěru o posouzení věci podle § 51 obč. zák. dle nejbližšího smluvního typu smlouvy o opravě a úpravě věci, věc byla hodnocena správně, za správný má i závěr o tom, že plnění z její strany nebylo dokončeno a předáno, žalobkyně tudíž nemohla uplatňovat případné nároky z vad v rámci reklamačního řízení. Za nesprávný má však závěr o tom, že žalobkyni svědčilo právo od smlouvy odstoupit. Pokud soud prvního stupně s odkazem na ust. § 642 odst. 2 obč. zák. shledal, že při zhotovení protetiky došlo k vadám, zdůraznila, že šlo o zcela specifické plnění, kdy nahrazovaná část lidského těla musí vyhovovat řadě požadavků a je běžné, že před finálním připevněním je upravována, ke dni dočasného připevnění ani ke dni předání náhrad do úpravy laboratoři nebylo možno hovořit o nikoli řádném provedení díla a z toho důvodu od smlouvy odstoupit. Z provedeného dokazování zároveň nevyplývalo, že by žalobkyně žalované ve smyslu ust. § 642 odst. 2 obč. zák. poskytla přiměřenou lhůtu k nápravě. Žalobkyně nikdy netvrdila ani neprokazovala, že by k dokončení díla poskytla jakoukoli lhůtu a není tedy zřejmé, z čeho ji dovodil soud prvního stupně. Vytčení vad dnem 6.5.2013 a návštěva laboratoře za účelem úpravy byly součástí procesu dokončení díla a nikoli okamžikem, který by mohl založit počátek lhůty k jeho dokončení. Poskytnutí jasně vymezeného časového prostoru k nápravě ve smyslu ust. § 642 odst. 2 obč. zák. je přitom ve smyslu judikatury nutným předpokladem následné možnosti od smlouvy odstoupit. Žádnou lhůtu k nápravě žalobkyně žalované nevymezila, takovou lhůtu nemůže být lhůta sjednaná s laboratoří a tuto spornou skutečnost soud prvního stupně dovodil pouze z opakovaných snah žalobkyně o telefonický kontakt. Kumulativní podmínky ustanovení § 642 odst. 2 obč. zák. splněny nebyly. Navrhla změnu rozsudku zamítnutím žaloby, případně jeho zrušení a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Žalobkyně v rozsahu částky 3 330 Kč napadla nákladový výrok rozsudku s tím, že zřejmě nebyl honorován úkon právní služby spočívající ve vyjádření ze dne 29.1.2016 a zároveň nebylo zdůvodněno, z jakého se tak stalo důvodu. V tomto smyslu navrhla změnu nákladového výroku rozsudku.

K odvolání žalované žalobkyně uvedla, že teprve soudní řízení přineslo dostatek informací o tom, jak právně kvalifikovat postup žalované, ničeho nenamítá proti závěru soudu prvního stupně, že dílo nebylo dokončeno a ztotožňuje se s ním. Nesouhlasí však s námitkami žalované, že byla povinna přesně vymežit lhůtu k dokončení díla a citovala konkrétní rozhodnutí Nejvyššího soudu, z nichž dovozuje, že věřitel není povinen v případě prodlení dlužníka se splněním dluhu o jeho splnění upomínat či sdělovat dodatečnou lhůtu ke splnění dluhu. Má za to, že lhůta tří měsíců, kterou poskytla je lhůtou přiměřenou. Se zohledněním své odvolací námitky navrhla potvrzení rozsudku jako věcně správného.

Odvolací soud projednal věc při jednání (§ 214 odst. 1 o.s.ř.), v mezích podaného odvolání přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které předcházelo jeho vydání (§ 212 a § 212a o.s.ř.), a shledal, že nemá podmínky pro jeho potvrzení ani pro jeho změnu.

Na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, který není ani sporován, neodpovídají všechny skutkové závěry soudu prvního stupně provedenému dokazování a v důsledku toho byla věc nesprávně právně posouzena.

I odvolací soud sdílí závěr soudu prvního stupně o tom, že mezi účastnicemi byla uzavřena nepojmenovaná smlouva ve smyslu ust. § 51 obč. zák., tedy smlouva, která není zvláště upravena. Na jejím základě si sjednaly, že žalovaná poskytne žalobkyni za úplatu stomatologické a stomatochirurgické zdravotní služby. Právní režim zvláště neupravených smluv se vedle vlastních smluvních ujednání, která jsou rozhodující, řídí těmi ustanoveními občanského zákoníku, která jsou jim obsahově nejbližší (analogie zákona). V daném případě je zcela správná úvaha o aplikaci konkrétních ustanovení upravujících smlouvu o opravě a úpravě věci, která je speciálním typem smlouvy o dílo a vedle své speciální úpravy využívá i ustanovení tohoto smluvního typu. Využití konkrétních ustanovení občanského zákoníku o smlouvě o dílo a smlouvě o opravě a úpravě věci je v poměrech projednávané věci zvláště důležité z toho důvodu, že samotná nepojmenovaná smlouva účastnic je smlouvou velmi obecnou a nekonkrétní, byť s ohledem na charakter plnění ze zcela pochopitelných důvodů.

Žalobkyně základem svého žalobního požadavku učinila nároky z odstoupení od smlouvy, které dovozuje ze svého písemného sdělení ze dne 10.9.2013. Pokud soud prvního stupně z pohledu ust. § 35 odst. 2 obč. zákoníku posoudil tento její projev vůle směřovaný vůči žalované jako projev od smlouvy odstoupit, odvolací soud se s jeho závěrem plně neztotožňuje, když z obsahu této listiny vyplývá pouze nespokojenost s podrobně popsáním postupem MUDr. H. ve vztahu k dvěma sporným náhradám a požadavek na vrácení částek za ně uhrazených a částky zbývající na zálohovém účtu žalobkyně. Konkrétnější sdělení, z něhož lze odvozovat vůli ukončit vztahy se žalovanou lze shledat až v dopise žalobně ze dne 25.9.2013. Teprve spojení těchto dvou písemností může vést k závěru o tom, že žalobkyně dostatečně jasně projevila vůli od smlouvy odstoupit.

Právní úprava smlouvy o dílo ani úprava smlouvy o opravě a úpravě věci nestanoví, že by sjednání doby dokončení díla bylo podstatnou náležitostí smlouvy, podle § 633 obč. zák. je sice zhotovitel povinen dílo provést podle smlouvy, řádně a v dohodnuté době, v řízení však nebylo prokázáno, že by mezi účastnicemi byla tato doba sjednána přímo smlouvou, doba plnění nevyplývá ani z právní úpravy. Z povahy smlouvy o dílo i smlouvy o opravě a úpravě věci však vyplývá, že oproti obecné úpravě nelze využít pro stanovení doby splnění ust. § 563, podle něhož je dlužník povinen splnit závazek první den poté, kdy byl věřitelem požádán, neboť zhotovení či oprava díla vyžadují určitou dobu, proto je namístě zastávat názor, že zhotovitel je povinen dokončit dílo bez zbytečného odkladu. V poměrech této konkrétní věci jde opět o závěr značně problematický, když obecné smluvní ujednání účastnic zahrnovalo celou řadu služeb, nikoli službu jedinou nebo pouze služby poskytované v souvislosti se dvěma zde namítanými zákroky.

V návaznosti na výše uvedené je třeba zdůraznit, že žalobkyně učinila předmětem řízení nároky, které dovozuje z odstoupení od smluvního ujednání, a to smluvního ujednání jako celku, když se dožadovala nejen vrácení plnění poskytnutého v souvislosti se dvěma konkrétními zákroky, ale vrácení nevyčerpaných prostředků zbývajících na jejím zálohovém účtu u žalované a zároveň sdělila, že se na zubní oddělení kliniky již nevrátí. Prokazatelně tedy zamýšlela odstoupit od smlouvy jako celku, tedy od smlouvy týkající se všech stomatologických služeb, které měly být poskytnuty.

Za popsaného stavu, kdy mezi účastnicemi není sporu o tom, že si nesjednaly v rámci hlavních smluvních ujednání, kdy bude dílo dokončeno, a zároveň není sporu o tom, že výtky ve vztahu ke dvěma sporným náhradám nebyly výtkami reklamačními, proto, že dílo bylo „rozpracováno“, lze jen těžko dovodit, že by žalobkyně od hlavního smluvního ujednání mohla důvodně odstoupit proto, že bylo zřejmé, že dílo nebude provedeno řádně, zároveň nelze ani dovodit, že tak mohla učinit proto, že bylo zřejmé, že celé dílo nebude hotovo včas.

Jak bylo výše uvedeno, doba dokončení díla dle smlouvy sjednána nebyla, tento nedostatek by bylo možno zhojit snad požadavkem žalobkyně na poskytnutí sjednaného plnění v době jemu přiměřené vzneseným vůči žalované. Takto však žalobkyně nepostupovala. V řízení bylo spolehlivě prokázáno jediné tolik, že se během tří letních měsíců roku 2013 opakovaně telefonicky snažila spojit se svým ošetřujícím lékařem a dojednat termín dokončení jen dílčí části díla, které sjednala se žalovanou. Jakkoli byl z lidského i odborného hlediska postup lékaře přinejmenším nezodpovědný, pokud jde o smluvní vztah účastnic, nemohlo jej jednání žalobkyně spočívající v telefonických urgencích lékaře jakkoli ovlivnit. Lékař nebyl smluvním partnerem žalobkyně, ve vztahu k němu nemohla ani o žádných termínech či lhůtách dokončení celého díla nebo i jen jeho části kvalifikovaně jednat a nemohla tudíž tímto jednáním přivodit případné splnění zákonných podmínek pro odstoupení od smlouvy ve smyslu ust. § 642 odst. 2 obč. zák. Z provedeného dokazování spolehlivě vyplynulo, že prvním kvalifikovaným kontaktem žalobkyně se žalovanou jako smluvním partnerem byly až písemné projevy vůle od smlouvy odstoupit.

Při výše uvedeném závěru je jinak správná argumentace žalované o nutnosti poskytnutí jasně vymezené lhůty k nápravě ve smyslu citovaného ustanovení již bez významu, neboť žalobkyně se žalovanou jako se svým smluvním partnerem před odstoupením od smlouvy vůbec nejednala. Pro úplnost odvolací soud dodává, že ve vztahu k této lhůtě naopak nebyly správné argumenty žalobkyně použitím obecných ustanovení o prodlení se splněním závazku, kterých se týkají jí zmiňovaná rozhodnutí vyšších soudů, neboť vůči nim jsou ustanovení smlouvy o dílo a o opravě a úpravě věci ustanoveními speciálními a úprava obsažená v ust. § 642 úpravou kogentní.

Odvolací soud s odkazem na výše uvedené závěry uzavírá, že žalobkyně neprokázala, že by byla oprávněna k odstoupení od smlouvy účastnic o poskytnutí stomatologických a stomatochirurgických služeb, které učinila prostřednictvím dopisů z 10.9. a 25.9.2013, v režimu ust. § 642 odst. 2 obč. zák., neboť neprokázala, že pro to byly splněny zákonné předpoklady. K odstoupení od smlouvy žalobkyně tak mohlo dojít pouze v režimu ust. § 642 odst. 1 obč. zák. a v takovém případě je zapotřebí její žalobní nárok konfrontovat s povinností zaplatit zhotoviteli díla částku, která připadá na práce již vykonané, pokud nemůže zhotovitel použít jejich výsledek jinak, a s povinností nahradit mu účelně vynaložené náklady. Toto ustanovení upravuje specifické nároky stran zrušené smlouvy, a to nároky vzájemné, které musí vypořádány (viz např. 33Cdo 2870/2014).

Z důvodů shora uvedených odvolací soud podle § 219a odst. 1 písm. b) o.s.ř. napadený rozsudek soudu prvního stupně zrušil, neboť v důsledku nesprávného právního posouzení věci je rozsudkem pro nedostatek důvodů nepřezkoumatelným, a podle § 221 odst. 1 písm. a) o.s.ř. věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

V dalším řízení soud prvního stupně vázán právním názorem soudu odvolacího po odpovídajícím procesním poučení účastnice povede k doplnění tvrzení a důkazů ve vztahu ke skutečnostem, které je ve smyslu ust. § 642 odst. 1 obč. zák. zapotřebí prokazovat, a teprve poté podle principů vypořádání zrušené smlouvy v tomto ustanovení upravených bude moci

o věci znovu rozhodnout. Zároveň, pokud bude ve vztahu k nároku žalobkyně znovu rozhodovat o příslušenství částky, která jí případně bude přisouzena, znovu posoudí otázku prodlení žalované, když ta nemohla být v prodlení ode dne, kdy byl datován dopis žalobkyně z 10.9.2013, neboť s ohledem na výše uvedený závěr odvolacího soudu nemohlo prodlení nastat dříve než dnem následujícím po doručení dopisu ze dne 25.9.2013. Zároveň ve vztahu k případnému příslušenství pohledávky žalobkyně bude soud prvního stupně respektovat své usnesení o částečném zastavení řízení ze dne 18. března 2016, č.j. 11C 68/2015-34, které je pravomocné, a kterým již řízení ohledně úroku z prodlení z částky 45 000 Kč za dobu od 10.9.2013 do zaplacení zastavil.

P o u č e n í : Přípustnost dovolání proti tomuto usnesení podle § 237 až 238a o.s.ř. je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu České republiky u soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Praha 1. června 2017

Mgr. Richard T o m a n v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Ettlerová Anna